

ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა

საქართველო

2015-2019

მოქმედების სფერო 1: საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ჩარჩო

1. A ამოცანა – სახელმწიფო უწყებების განსაზღვრა ეროვნული ბირთვული დაცულობის რეჟიმის მართვისთვის ღონისძიებების უზრუნველყოფის მიზნით

ღონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
1.A.1	ბირთვული დაცულობის სფეროში კომპეტენტური უწყებების განსაზღვრა და მათი ფუნქციების გადანაწილება	საქართველოს მთავრობა, საქართველოს პარლამენტი	დასრულებული	2012	„ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სახელმწიფო რეგულირებას ახორციელებს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო. ამავე კანონის თანახმად, სამინისტროს სისტემაში ბირთვულ და რადიაციულ უსაფრთხოებაზე უშუალო კონტროლს ახორციელებს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი. ამასთან, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში უფლებამოსილი ორგანოებია: ✓ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო - ბირთვული და რადიაციული ობიექტების მშენებლობის ნებართვის გაცემა და მაიონებელი გამოსხივების კონტროლის ხელსაწყოების მეტროლოგიური უზრუნველყოფა; ✓ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო - ეროვნული და ტრანსსასაზღვრო რადიაციული ავარიებისთვის მზადყოფნისა და მათი შედეგების ლიკვიდაციის, ბირთვული და რადიაციული ობიექტების (გარდა მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების შემცველი ობიექტებისა) ფიზიკური

104

საქართველო – ინტეგრირებული ბიოთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
				დაცვის უზრუნველყოფა და კონტროლი; რადიოაქტიური მასალების გადაზიდვის, იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, რადიოაქტიური მასალების არალეგალური მიმოქცევის თავიდან აცილებისა და აღკვეთის ღონისძიებების კოორდინაცია; ✓ საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური – სასაზღვრო გამტარ პუნქტებზე ბირთვული, რადიაციული, ქიმიური და ბიოლოგიური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; ✓ საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო - თავდაცვის სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული ბირთვული და რადიაციული ობიექტების უსაფრთხოება და ფიზიკური დაცვა, ბირთვული ავარიის შემთხვევაში - საგანგებო სიტუაციაზე რეაგირების გეგმის ფარგლებში ავარიის შედეგების ლიკვიდაციისა და კანონით გათვალისწინებულ სხვა საქმიანობაში მონაწილეობა; ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო - ბირთვული და რადიაციული ავარიების დროს დოზური ზღვრების დადგენა, ავარიაზე რეაგირების გეგმის ფარგლებში ავარიის შედეგების ლიკვიდაციაში მონაწილეობა, რადიოფარმაკოპრატების რეგისტრაცია, დასხივების ქვეშ მყოფ მუშაკთა პერიოდული სამედიცინო შემოწმების წესის დადგენა; ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო - სურსათში, სასმელ წყალში, ცხოველის საკვებში და ნიადაგში რადიონუკლიდების შემცველობაზე კონტროლის განხორციელება; ✓ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო - საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებაზე კონტროლის განხორციელება; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან

62

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
				ურთიერთობის კოორდინაცია; ✓ საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო – ორმაგი დანიშნულების პროდუქციის ექსპორტის, იმპორტის ან ტრანზიტის ნებართვის გაცემა, ბირთვული და რადიოაქტიური მასალების საქართველოს ტერიტორიიდან ექსპორტზე, საქართველოს ტერიტორიაზე იმპორტსა და ტრანზიტზე კონტროლის განხორციელება.
1.A.2	მარეგულირებელი ორგანოს დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა ბირთვული დაცულობის საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღების დროს	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მიმდინარე 2016 წლის იანვარი	• საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო არის ეფექტურად დამოუკიდებელი თავის ქმედებებში. სამინისტრო ანგარიშვალდებულია მთავრობის წინაშე და ასრულებს კანონით გათვალისწინებულ ან მთავრობისა და პრემიერ-მინისტრის მიერ კანონის საფუძველზე დაკისრებულ ამოცანებს. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ბიუჯეტს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა და ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი. • ბირთვულ და რადიაციულ უსაფრთხოებაზე უშუალო კონტროლს ახორციელებს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი („ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტი). ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი წარმოადგენს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სტრუქტურულ ქვედანაყოფს („საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 26 აპრილის N98 დადგენილებით დამტკიცებული სამინისტროს დებულების მე-6 მუხლი). • ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების მარეგულირებელი სისტემის გაუმჯობესებისა და გაძლიერების მიზნით დაგეგმილია ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტის გარდაქმნა

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
					საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სისტემაში შემავალ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად („ქვეყანაში რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის მოწესრიგების მიზნით განსახორციელებელი ზოგიერთი ღონისძიების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 13 მარტის N528 განკარგულება).
1.A.3	ეროვნული ბირთვული დაცულობის კომიტეტის შექმნა ან სხვა ღონისძიებების გატარება, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამის კოორდინაციასა და კომუნიკაციას კომპეტენტურ ორგანოებს შორის, ასევე კომპეტენტურ ორგანოებსა და ბირთვული დაცულობის სფეროში უფლებამოსილ პირებს შორის	საქართველოს მთავრობა; გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	დასრულებულია	2014	„ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვისა და კოორდინაციის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭო შექმნილია საქართველოს მთავრობის კომპეტენციისთვის მიკუთვნებულ ეროვნულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის, თავდაცვის, სტაბილურობისა და მართლწესრიგის უზრუნველყოფის სტრატეგიულ საკითხებზე, ეროვნული უსაფრთხოების სფეროში და საქართველოს სახელმწიფო ინტერესებისთვის საფრთხის შემცველი ყველა ტიპის კრიზისული სიტუაციების მართვის მიზნით საქართველოს პრემიერ-მინისტრის პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მოსამზადებლად. ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭო შეიქმნა საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 21 თებერვლის N201 დადგენილებით. საბჭოს ხელმძღვანელობს საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე და შედგება ყველა კომპეტენტური სახელმწიფო უწყების წარმომადგენლისაგან, როგორცაა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭო, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო, საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, სსიპ - ლევან სამხარეულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო, სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო

15

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
				უნივერსიტეტის ელფეთერ ანდრონიკაშვილის სახელობის ფიზიკის ინსტიტუტი, სსიპ - ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, სსიპ - ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი, სსიპ შემოსავლების სამსახური, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების პრობლემათა კომისია. საბჭოს მუშაობაში მონაწილეობენ ასევე საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი, აშშ-ს საელჩო საქართველოში, ევროკავშირის მისია საქართველოში და ევროკომისიის ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული (ქბრბ) რისკების შემცირების გამოცდილების გაზიარების ცენტრის თბილისის რეგიონული სამდივნო. „საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის მართვის სტრატეგიის შემუშავებელი უწყებათაშორისი საბჭოს შექმნის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 იანვარის N49 დადგენილებით შეიქმნა უწყებათაშორისი საბჭო საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის მართვის სტრატეგიის შემუშავების მიზნით.
I.A.4	სახელმწიფო უწყებების თანამდებობის პირებისთვის საერთაშორისო სემინარებისა და ტრენინგების ჩატარება, მათთვის ეროვნული ბირთვული დაცულობის რეჟიმის ფართო ხედვის გასაცნობად	საქართველოს მთავრობა; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო; დონორები.	მიმდინარე	განგრძობითი საქართველო მონაწილეობს ბირთვული უსაფრთხოების ტრენინგებისა და დანმარების ცენტრების ქსელის მუშაობაში; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ეროვნული სასწავლო კურსი ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის წინააღმდეგ ცნობიერების ამაღლების სფეროში - საქართველო, თბილისი, 2004 წლის 30 აგვისტო - 3 სექტემბერი; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ეროვნული სასწავლო კურსი პირველი ხაზის დაცვის ოფიცრებისთვის - საქართველო, ფოთი, 2007 წლის 15-19 ოქტომბერი; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს სამუშაო

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
				შეხვედრა სახელმწიფო უწყებებისათვის პროექტირების საბაზისო საფრთხის (DBT) საკიხებზე - საქართველო, თბილისი 2011 წლის ოქტომბერი; • ამერიკის შეერთებული შტატების ენერჯეტიკის დეპარტამენტის ეროვნული ბირთვული უსაფრთხოების ადმინისტრაციის მიერ გლობალური საფრთხეების შემცირების ინიციატივის ფარგლებში 2010 წლიდან საქართველოში ტარდება ყოველწლიური სემინარი (ბირთვული უსაფრთხოების ცნობიერების ამაღლება) და ტრენინგი (ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ფიზიკური დაცვის და უსაფრთხოების მართვა) შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისათვის; • ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების შემცირების ეროვნული სტრატეგიის სამოქმედო გეგმა ითვალისწინებს შესაბამისი პერსონალის დატრენინგებას ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში.

1. B ამოცანა – ბირთვული დაცულობის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით აღებული ვალდებულებების შესრულება

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
1.B.1 a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „ბირთვული ნივთიერებების ფიზიკური დაცვის შესახებ“ კონვენციით b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მხარე	ოქტომბერი, 2007	

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.				
1.B.2 a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „ბირთვული ნივთიერებების ფიზიკური დაცვის შესახებ“ კონვენციის შესწორებით. b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მხარე	მარტი, 2012	
1.B.3 a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „ბირთვული ავარიის შემთხვევაში ადრეული შეტყობინების შესახებ“ კონვენციით b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მხარე	ნოემბერი, 2010	
1.B.4 a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „ბირთვული	საქართველოს მთავრობა საქართველოს	არა-მხარე	2018	საჭიროა ხელახალი ინიცირება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ.

Handwritten signature or mark.

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	ავარიისა და რადიოლოგიური საგანგებო სიტუაციის შემთხვევაში დახმარების შესახებ“ კონვენციით b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.	პარლამენტი			
1.B.5	a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „ტერორისტული დაბომბვის წინაღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ კონვენციით b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მხარე	2004	
1.B.6	a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „ბირთვული ტერორიზმის აქტების აღკვეთის შესახებ“ კონვენციით b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მხარე	2010 წ	

მ

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ღონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.				
1.B.7	a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „საზღვაო ნაოსნობის უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართული არაკანონიერი აქტების წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ კონვენციით b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მხარე	2006	
1.B.8	a. გახდეს მხარე და უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია „კონტინენტურ შელფზე განლაგებული სტაციონარული პლატფორმების უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართული არაკანონიერი ქმედებების წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ ოქმით. b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის	საქართველოს მთავრობა საქართველოს პარლამენტი	მხარე	2006	

m

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.				

1.C ამოცანა – ბირთვული დაცულობის შესახებ გაეროს უსაფრთხოების საბჭოს (UNSCR) რეზოლუციების დაკმაყოფილება

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
I.C.1 a. უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც განსაზღვრულია გაეროს ქარტიის VII თავით და გაეროს უშიშროების საბჭოს N1373 რეზოლუციით (UNSCR 1373). b. ატომური ენერჯიის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.	საქართველოს მთავრობა	ანგარიშგება	განგრძობითი	
I.C.2 a. უზრუნველყოს იმ ვალდებულებების შესრულება, რაც	საქართველოს მთავრობა	ანგარიშგება	განგრძობითი	ანგარიშები: 1. 2004 წლის 28 ოქტომბერი;

137

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	განსაზღვრულია გაეროს ქარტიის VII თავით და გაეროს უშიშროების საბჭოს N1540 რეზოლუციით (UNSCR 1540). b. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთვის დახმარების თაობაზე მიმართვა, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების შემთხვევაში.				2. 2007 წლის 17 დეკემბერი; 3. 2013 წლის 2 ოქტომბერი.

1. D ამოცანა – არასავალდებულო საერთაშორისო ინსტრუმენტების გამოყენება

	ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
1.D.1	ბირთვული მასალებისა და ბირთვული ობიექტების ფიზიკური დაცვის შესახებ რეკომენდაციების განხორციელება (ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო - INFCIRC/225/Rev 5.)	საქართველოს მთავრობა	მიმდინარე	2016	„ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, „ბირთვული და რადიაციული ობიექტების, რადიოაქტიური წყაროებისა და ნარჩენების, მაიონებელი გამოსხივების სხვა წყაროების ფიზიკური უსაფრთხოების (დაცულობის) შესახებ“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება უნდა გამოიცეს 2016 წლის 1 იანვრამდე. ბრძანებამ უნდა გაითვალისწინოს INFCIRC/225/Rev.5-ის რეკომენდაციები
1.D.2	რადიოაქტიური წყაროების უსაფრთხოებისა და დაცულობის ქცევის კოდექსის ინსტრუქციის აღიარება და განხორციელება	საქართველოს მთავრობა	მიმდინარე	მარტი, 2012	ქვეყნის ეროვნული განცხადება 2012 წლის სეულის ბირთვული უსაფრთხოების სამიტზე: რადიოაქტიური წყაროების უსაფრთხოებისა და დაცულობის ქცევის კოდექსის პრინციპები აისახება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროსთან დაკავშირებულ იმ კანონქვემდებარე ნორმატიული

12

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

					აქტებში, რომელთა მიღება იგეგმება ეროვნული საკანონმდებლო ბაზის შექმნის პროცესში.
1.D.3	რადიოაქტიური წყაროების იმპორტისა და ექსპორტის ქცევის კოდექსის დამატებითი ინსტრუქციების აღიარება და განხორციელება	საქართველოს მთავრობა	მიმდინარე	მარტი, 2012	ქვეყნის ეროვნული განცხადება 2012 წლის სეულის ბირთვული უსაფრთხოების სამიტზე: რადიოაქტიური წყაროების იმპორტისა და ექსპორტის ქცევის კოდექსის პრინციპები აისახება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროსთან დაკავშირებულ იმ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებში, რომელთა მიღება იგეგმება ეროვნული საკანონმდებლო ბაზის შექმნის პროცესში.

1.E ამოცანა – საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ჩარჩოს შექმნა ბირთვული უსაფრთხოებისთვის

ღონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
1.E.1	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის დახვეწა (მათ შორის ფიზიკურ დაცვის და დაცულობის, არალეგალური მიმოქცევის აღკვეთის, რადიოაქტიური ნივთიერებების იმპორტ-ექსპორტის კონტროლის, სასაზღვრო კონტროლის, რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის, რადიოაქტიური ნივთიერებების ტრანსპორტირების, ადმინისტრაციული და სისხლის სამართლის სანქციების) საერთაშორისო საკანონმდებლო ინსტრუმენტების, რეკომენდაციებისა და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციების გათვალისწინებით.	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	მიმდინარე	განგრძობითი	„ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონი წარმოადგენს ძირითად საკანონმდებლო აქტს, რომელიც განსაზღვრავს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების, ფიზიკური დაცვისა და დაცულობის სფეროში სახელმწიფო უწყებების კომპეტენციებს. რამდენიმე საკანონმდებლო აქტი ასევე ეხება ბირთვული და რადიაციულ უსაფრთხოებისა და დაცულობის საკითხებს, კერძოდ, „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“, „სამხედრო და ორმაგი დანიშნულების პროდუქციის კონტროლის შესახებ“, „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონები, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი. მიმდინარეობს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროს მარეგულირებელი საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა (ნაწილი 1E). უკვე მიღებულია შემდეგი კანონქვემდებარე

Handwritten mark

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
				ნორმატიული აქტები: „ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალურ მიმოქცევაზე რეაგირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 8 დეკემბრის N150 ბრძანება, „ტექნიკური რეგლამენტის – „მაიონებელი გამოსხივების წყაროებთან მოპყრობისადმი რადიაციული უსაფრთხოების ნორმებისა და ძირითადი მოთხოვნების“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 27 აგვისტოს N450 დადგენილება; „ტექნიკური რეგლამენტის - მაიონებელი გამოსხივების წყაროების, რადიოაქტიური ნარჩენების, ავტორიზაციის უწყებრივი რეესტრის შექმნისა და წარმოების წესის, მაიონებელი გამოსხივების წყაროების კატეგორიზაციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 19 დეკემბრის N689 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - მეტალის ჯართის რადიაციული მონიტორინგის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 21 დეკემბრის N 756 დადგენილება, „ტექნიკური რეგლამენტის - ინდივიდუალური მონიტორინგის განხორციელებისა და კონტროლის წესის“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 20 ივლისის N359 დადგენილება. საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების შემცირების ეროვნული სტრატეგია და 2015-2019 წლების სამოქმედო გეგმა („ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების შემცირების ეროვნული სტრატეგიის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 თებერვლის N164 დადგენილება). • საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 24 დეკემბრის N397 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს სასაზღვრო გამტარ პუნქტებში, აეროპორტებში,

Handwritten signature or mark

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ღონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
		ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო			უსაფრთხოების კომისიისა და ენერჯეტიკის დეპარტამენტის, შვედეთის ბირთვული უსაფრთხოების სააგენტოს სპეციალისტების მიერ და მოწოდებული იქნა შესაბამისი რეკომენდაციები.
1.E.4	საკანონმდებლო ცვლილებების პროექტების შემუშავება ბირთვული უსაფრთხოების და დაცულობის სფეროში	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	მიმდინარე	2016	საქართველოს კანონის პროექტი „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ მომზადებულია; საქართველოს კანონის პროექტი „რადიოაქტიური ნარჩენების შესახებ“ მომზადებულია.
1.E.5	საკანონმდებლო ცვლილებების პროექტების წარდგენა შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოებისთვის	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	წარდგენილია	2016 წლის იანვრამდე	საქართველოს კანონის პროექტი „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში (სავარაუდოდ მიღებული იქნება 2016 წლის იანვრამდე) საქართველოს კანონის პროექტი „რადიოაქტიური ნარჩენების შესახებ“ წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში (სავარაუდოდ მიღებული იქნება 2016 წლის იანვრამდე)

Handwritten mark

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
1.E.6	საკანონმდებლო ცვლილებების მიღება	საქართველოს პარლამენტი	მიმდინარე	01.01.2016.	საქართველოს კანონის პროექტი „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“; საქართველოს კანონის პროექტი „რადიოაქტიური ნარჩენების შესახებ“.
1.E.7	კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების, მოთხოვნების, მათთან დაკავშირებული პროცედურების შემუშავება/ რევიზია, ასევე კანონმდებლობითი სისტემისა და ლონისძიებების გაუმჯობესება შესაბამისი დაცვისა და კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით	გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო, შინაგან საქმეთა სამინისტრო, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	მიმდინარე	01.01.2016. („ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები)	საქართველოს კანონი „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში ახალი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მიღების ვალდებულებას 2016 წლამდე, კერძოდ: ✓ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება „ბირთვული და რადიაციული ობიექტების, რადიოაქტიური წყაროების და ნარჩენების, მაიონებელი გამოსხივების სხვა წყაროების ფიზიკური უსაფრთხოების (დაცულობის) შესახებ“; ✓ საქართველოს მთავრობის დადგენილება - ტექნიკური რეგლამენტი „ბირთვული და რადიაციული ავარიებისათვის მზადყოფნისა და მათზე რეაგირების გეგმა“; ✓ საქართველოს მთავრობის დადგენილება - ტექნიკური რეგლამენტი ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ტრანსპორტირების წესები; ✓ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება „ბირთვული გაუვრცელებლობის გარანტიებთან დაკავშირებული საქმიანობის განხორციელების წესი“.
1.E.8	ქვეყნის მოთხოვნის შესაბამისად და საჭიროებისამებრ განახორციელოს საკონსულტაციო მისია ბირთვული უსაფრთხოების სფეროში რეგულაციების, მოთხოვნების, შესაბამისი პროცედურების შემუშავებაში/	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი	მოთხოვნილი უნდა იქნას	2016	საქართველო მოითხოვს ექსპერტულ მისიას ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროს მარეგულირებელი აქტების განახლებაში დახმარების მიღების მიზნით.

115

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ღონისძიება			პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
გადახედვაში მიზნით.	დახმარების	გაწევის				

1. F ამოცანა – ბირთვული დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების, შესაბამისი პროცედურებისა და კანონადმასრულებელი სისტემის ჩამოყალიბება

ღონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ ნომერი	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
1.F.1	ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ლიცენზია გაცემა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ლიცენზიის მაძიებლის მიერ დაკმაყოფილებული იქნება ფიზიკური დაცვის უზრუნველყოფისა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	დასრულებული		• ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ლიცენზიისა და შესაბამისი ნებართვების გაცემის პროცედურა განსაზღვრულია „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ (თავი IV) და „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ (თავი III) საქართველოს კანონების მიხედვით. • ლიცენზიის მაძიებელი ვალდებულია ლიცენზიის მიღების მიზნით წარუდგინოს მარეგულირებელ ორგანოს რადიაციული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის გეგმები, რომლებიც განიხილება და შეფასდება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოს მიერ.
1.F.2	რადიოაქტიური მასალების იმპორტისა და ექსპორტისადმი მოთხოვნების გათვალისწინება ავტორიზაციის პროცესში	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა	დასრულებული		რადიოაქტიური მასალების იმპორტი და ექსპორტი რეგულირდება შესაბამისი ნებართვის გაცემით.

Handwritten mark

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ნომერი	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	სამინისტრო; საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო.			
I.F.3 ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ტრანსპორტირებისადმი მოთხოვნების სამართლებრივი რეგულირება	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	მიმდინარე	2016	„ტექნიკური რეგლამენტის - „ავტოსატრანსპორტო საშუალებებით ტვირთის გადაზიდვის წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის N32 დადგენილებითა და „საჰაერო ტრანსპორტით სახიფათო ტვირთის გადაზიდვის წესის“ დამტკიცების შესახებ“ სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2013 წლის 27 დეკემბრის N263 ბრძანებით განისაზღვრება საშიში ნივთიერებების, მათ შორის რადიოაქტიური ნივთიერებების ტრანსპორტირებისადმი მოთხოვნები. „ტექნიკური რეგლამენტის - ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერების ტრანსპორტირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი შემუშავების პროცესშია (მიღებულ უნდა იქნეს 2016 წლის 1 იანვრამდე).
I.F.4 ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის აღსრულების მექანიზმების, მათ შორის, ეფექტიანი სანქციების განხორციელება ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	დასრულებული		საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო უფლებამოსილია განხორციელოს ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ინსპექტირება და ყველა საჭირო ღონისძიება, რომლებიც აუცილებელია საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებსა და სალიცენზიო პირობებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის დასადგენად; ინსპექტირება ხორციელდება „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ინსპექტირების განხორციელების წესის დამტკიცების შესახებ“

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

დონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ნომერი	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
				საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის N182 ბრძანების შესაბამისად; სანქცირებასთან დაკავშირებული პროცედურები განსაზღვრულია „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ და „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსებით; ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის განმახორციელებელი პირების გეგმური ინსპექტირება ხორციელდება ინსპექტირების ყოველწლიური პროგრამის შესაბამისად, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრი. არაგეგმური ინსპექტირება ხორციელდება გეგმური ინსპექტირების პროგრამით დადგენილი გრაფიკის გაუთვალისწინებლად; ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ლიცენზია გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით შესაძლებელია ლიცენზიის გაუქმება (კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს ლიცენზიის დროებით შეჩერებას).

მოქმედების სფერო 2: პრევენცია

2.A ამოცანა – ბირთვული დაცულობის საფრთხის დადგენა და შეფასება და სამიზნეების დადგენა

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
2.A.1	ქვეყნის ბირთვული უსაფრთხოების თვალსაზრისით შიდა და გარე საფრთხეების შეფასება ამ საფრთხეების შესაძლო ზემოქმედების გათვალისწინებით და იმის მიუხედავად, შიდა ბირთვული საფრთხის სამიზნეები ქვეყნის იურისდიქციის ქვეშაა თუ მის გარეთ	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო, სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭო	მიმდინარე	2017	• განახლების პროცესშია საქართველოს საფრთხეების შეფასების 2015-2017 წლების დოკუმენტი. • აღნიშნული დოკუმენტით განისაზღვრება ძირითადი საფრთხეები, მათ შორის ბირთვული დაცულობის თვალსაზრისით ქვეყნისთვის პოტენციური საფრთხეები. • მიღებულ უნდა იქნას ახალი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები, როგორცაა, მაგალითად, „ბირთვული და რადიაციული ობიექტების, რადიოაქტიური წყაროების და ნარჩენების, მაიონებელი გამოსხივების სხვა წყაროების ფიზიკური უსაფრთხოების (დაცულობის) შესახებ“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანება, „ტექნიკური რეგლამენტის – ბირთვული და რადიაციული ავარიებისათვის მზადყოფნის და მათზე რეაგირების გეგმის“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის დადგენილება.
2.A.2	პროექტირების საბაზისო საფრთხის (შემდგომში - DBT) განსაზღვრა უკვე არსებული საფრთხეების შეფასების საფუძველზე, ობიექტების, მასალების და პრაქტიკის (მათ შორის ტრანსპორტირების) მიმართ უსაფრთხოებისა და დაცულობის მოთხოვნების დადგენის მიზნით. DBT-ს პერიოდული განახლება საფრთხეების ცვლილებებთან	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ოპერატორები; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო,	ინიცირებული უნდა იქნას	2018	• საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო მოითხოვს DBT-ს მომზადებას ობიექტის ოპერატორების (ლიცენზიანტების) მიერ. • ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს შენიშვნა: ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ინვენტარიზაცია უნდა მოიცავდეს საკმარის ინფორმაციას საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთვის საფრთხეების შეფასებისა და შემდგომი ფიზიკური დაცვისა და დაცულობის ღონისძიებების მოთხოვნის მიზნით.

15

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	დაკავშირებით	სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.			
2.A.3	ქვეყნის მოთხოვნის შესაბამისად და საჭიროებისამებრ ეროვნული DBT სამუშაო შეხვედრის ჩატარება, რაც პროექტირების საბაზისო საფრთხეების შემუშავებაში მონაწილე პირებს საშუალებას მისცემს უკეთესად გაეცნონ შესაბამის მეთოდოლოგიას და ინტერაქტიულ პროცესებს	შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი	მიმდინარე	2011 - ჩატარდა სამუშაო შეხვედრა. პერიოდული ჩატარების აუცილებლობა	2011 წლის სამუშაო შეხვედრის შემდეგ გამოიკვეთა ამგვარი ღონისძიებების პერიოდული ჩატარების აუცილებლობა.
2.A.4	სამიზნეების დადგენა, რაც მოიცავს სტრატეგიულ ლოკაციებს და ტრანსპორტირების გზებს, ამ სამიზნეებზე შესაძლო ზემოქმედების შედეგების შეფასებით. ამდაგვარი სამიზნეებს შეფასების განახლება	შინაგან საქმეთა სამინისტრო, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.	მიმდინარე		

2.B ამოცანა – ბირთვული ნივთიერების აღრიცხვისა და კონტროლის (SSAC) შესაბამისი ეფექტური სახელმწიფო სისტემის შექმნა და მხარდაჭერა

ლონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
2.B.1	ბირთვული ნივთიერებების აღრიცხვისა და კონტროლის (შემდგომში - SSAC) შეფასება, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის მოთხოვნებთან მისი	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსებისა დაცვის	მიმდინარე		საქართველო მიერთებულია CSA-თან (Comprehensive Safeguards Agreement) და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს გარანტიების დეპარტამენტს წარუდგენს სპეციალურ ანგარიშებს. საქართველო არ არის მიერთებული ატომური ენერჯის

105

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

2.B.2	შესაბამისობის დადგენის მიზნით ქვეყნის მოთხოვნის შესაბამისად და საჭიროებისამებრ ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს SSAC-ის საკონსულტაციო სამსახურის შემდგომში - ISSAS) მისიის განახორციელება	სამინისტრო საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსებისა დაცვის სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/გარანტიების დეპარტამენტი	დასრულებული	ივლისი 2008	საერთაშორისო სააგენტოს SQP (Small Quantity Protocol) -თან. • მისია განხორციელდა
2.B.3	ISSAS-ს მისიის რეკომენდაციების გათვალისწინება SSAC-ის შექმნისას. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ან სხვა დონორის მხარდაჭერის მიღება საჭიროების შემთხვევაში	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსებისა დაცვის სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი;	მიმდინარე		• რეკომენდაციები გათვალისწინებულია ბირთვული ნივთიერებების ინვენტარიზაციის ელექტრონული სისტემის შექმნისას.

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

2.B.4	SSAC განვითარებისა და მხარდაჭერის მიზნით ტრენინგების ჩატარება ბირთვულ და რადიოაქტიურ ნივთიერებებთან დაკავშირებული ობიექტების წარმომადგენლებისთვის, ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ან სხვა დონორების დახმარებით	დონორები საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/გარანტიების დეპარტამენტი; დონორები	მიმდინარე	განგრძობითი	საქართველომ მოითხოვა დამატებითი ტრენინგის ჩატარება ქვეყანაში არსებული ადჰურვილობის გამოყენებით, ბირთვული მასალების აღრიცხვისა და ფიზიკური მახასიათებლების შეფასების გაუმჯობესების მიზნით

2. C ამოცანა – ბირთვული ნივთიერებებისა და ობიექტების შესაბამისი და ეფექტური ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების შექმნა და მხარდაჭერა არასანქცირებული დაუფლების და საბოტაჟის პრევენციის მიზნით

ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
2.C.1 შესაბამისი ობიექტების ფიზიკური დაცვის სისტემებისა და ბირთვული დაცულობის გეგმების მიმოხილვა, მოთხოვნებთან მათი შესაბამისობის შეფასება და გაუმჯობესების ღონისძიებების დასახვა საჭიროების	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; აშშ-ს ენერჯეტიკის	მიმდინარე	განგრძობითი	საქართველოში ხორციელდება მაღალი ხარისხის უსაფრთხოებისა და ფიზიკური დაცვის ღონისძიებები ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით. აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტი/NNSA/GTRI, გაერთიანებული სამეფოს ენერჯეტიკისა და კლიმატის

23

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	შემთხვევაში. ფიზიკური დაცვის სისტემების ტექნიკური მხარდაჭერის საჭიროებების განსაზღვრა მათი მდგრადობის უზრუნველყოფის მიზნით	დეპარტამენტი/NNSA/GTRI; გაერთიანებული სამეფოს ენერჯეტიკისა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი/ DECC/GTRI; შვედეთის ბირთვული უსაფრთხოების სააგენტო (SSM); ობიექტები			ცვლილების დეპარტამენტი/ DECC/GTRI და შვედეთის ბირთვული უსაფრთხოების სააგენტო (SSM) უზრუნველყოფენ ტექნიკური დახმარებას. • საჭიროა შესაბამისი რეგულაციების მიღება ფიზიკური დაცვისა და ბირთვული დაცულობის მიმართ კონკრეტული მოთხოვნების განსაზღვრის მიზნით. • ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების შემოწმება წარმოადგენს ინსპექტირების ერთ-ერთ კომპონენტს. • ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების შეცვლის შემთხვევაში მარეგულირებელი ორგანო დაუყოვნებლივ უნდა იქნას ინფორმირებული ოპერატორის მიერ. • რადიოაქტიური ნარჩენების სამარხის ფიზიკური დაცვის ინფრასტრუქტურა გაუმჯობესდა გაერთიანებული სამეფოს და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს მხარდაჭერით.
2.C.2	ქვეყნის მოთხოვნის შესაბამისად და საჭიროებისამებრ ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს საერთაშორისო ფიზიკური დაცვის საკონსულტაციო მისიის (IPPAS) ან მსგავსი ტექნიკური საექსპერტო მისიის განხორციელება შესაბამისი ობიექტების ფიზიკური დაცვისა და დაცულობის სისტემების შეფასების მიზნით	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ობიექტები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი	დასრულებული	2008	• ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციები ფიზიკური დაცვის სისტემების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით ასახულია ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს საერთაშორისო ფიზიკური დაცვის საკონსულტაციო მისიის (IPPAS) 2008 წლის ანგარიშში. • აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტის (NNSA) და შვედეთის ბირთვული უსაფრთხოების სააგენტოს (SSM) მიერ შეფასდა ობიექტების ფიზიკური დაცვის სისტემები.
2.C.3	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს საერთაშორისო ფიზიკური დაცვის საკონსულტაციო მისიის (IPPAS) და სხვა რეკომენდაციების გათვალისწინება და ფიზიკური დაცვის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ობიექტები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო	მიმდინარე		ფიზიკური დაცვის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები შესაბამის ობიექტებზე შესრულდა აშშ-ის, შვედეთის, გაერთიანებული სამეფოს და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს დახმარებით.

108

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

		სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები			
2.C.4	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსა და სხვა დონორების მხარდაჭერით ტრენინგების ჩატარება ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებებისა და ობიექტების ფიზიკური დაცვისა და დაცულობის სფეროში	შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები	მიმდინარე	განგრძობითი	ამერიკის შეერთებული შტატების ენერჯეტიკის დეპარტამენტის ეროვნული ბირთვული უსაფრთხოების ადმინისტრაციის მიერ გლობალური საფრთხეების შემცირების ინიციატივის ფარგლებში 2010 წლიდან საქართველოში ტარდება ყოველწლიური სემინარი (ბირთვული უსაფრთხოების ცნობიერების ამაღლება) და ტრენინგი (ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ფიზიკური დაცვის და უსაფრთხოების მართვა) შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისათვის.

2. D ამოცანა – რადიოაქტიური წყაროებისა და სხვა რადიოაქტიური ნივთიერებების ეროვნული რეესტრის შექმნა და მისი წარმოების მხარდაჭერა

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
2.D.1 რადიოაქტიური მასალების რეესტრში ინფორმაციის რეგისტრაციისა და განახლების პროცედურების შექმნა	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	დასრულებული		საკანონმდებლო ბაზა რადიოაქტიური წყაროების, ნარჩენებისა და მათთან დაკავშირებული ღონისძიებების რეესტრისთვის განსაზღვრულია „ტექნიკური რეგლამენტის - მაიონებელი გამოსხივების წყაროების, რადიოაქტიური ნარჩენების, ავტორიზაციის უწყებრივი რეესტრის შექმნისა და წარმოების წესის, მაიონებელი გამოსხივების წყაროების კატეგორიზაციის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 19 დეკემბრის N689 დადგენილებით. რადიოაქტიური წყაროებისა და რადიოაქტიური ნარჩენების კატეგორიზაცია შეესაბამება ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს მოთხოვნებსა და რეკომენდაციებს.

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
2.D.2 კატეგორიზებული რადიოაქტიური წყაროებისა და სხვა რადიოაქტიური მასალების არსებული რეესტრის წარმოების მხარდაჭერა	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ოპერატორები	მიმდინარე		საქართველო დღეისათვის იყენებს რადიოაქტიური ნივთიერებების რეესტრის განახლებულ ვერსიას, რომელიც წარმოადგენს RASOD-ის მოდულს ARIS 2.0 პროგრამული უზრუნველყოფით და რომელიც შექმნილია აშშ-ს ბირთვული მარეგულირებელი კომისიის (NRC) მხარდაჭერით. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს RAIS-ის ინტერფეისი ასევე გადათარგმნილია ქართულ ენაზე.
2.D.3 რადიოაქტიური წყაროების არსებული რეესტრის რეგულარული შემოწმების პროცედურების შექმნა და განხორციელება	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ოპერატორები	მიმდინარე		საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო ატარებს ინსპექტირებას, რომლის დროსაც მოწმდება ობიექტებზე განთავსებული რადიოაქტიური წყაროების შესაბამისობა რეესტრის მონაცემებთან. სალიცენზიო პირობების მიხედვით ლიცენზიანტი ვალდებულია შეატყობინოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტს საქმიანობის ნებისმიერი ცვლილების შესახებ.

2. E ამოცანა – რადიოაქტიური წყაროებისა და სხვა რადიოაქტიური ნივთიერებების გამოყენების, შენახვის და გადამუშავებისას შესაბამისი და ეფექტური ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების უზრუნველყოფა არასანქცირებული დაუფლებებისა და საბოტაჟის პრევენციის მიზნით.

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
2.E.1 შესაბამისი ობიექტების, აქტივობების და სხვა ლოკაციების ფიზიკური დაცვისა და დაცულობის ღონისძიებების მიმოხილვა არსებულ მოთხოვნებთან მათი შესაბამისობის დადგენის და გაუმჯობესების	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ატომური ენერჯის	მიმდინარე	განგრძობითი	ფიზიკური დაცვის სისტემების დოკუმენტაციის შესწავლა ხორციელდება ლიცენზიის გაცემამდე, ხოლო შემოწმება წარმოადგენს გეგმური და არაგეგმური ინსპექტირების ნაწილს. აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტის მიერ მხარდაჭერილი სამუშაოების არეალი მოიცავს იმ ობიექტების ფიზიკური

105

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	დონისძიებების დასახვის მიზნით	საერთაშორისო სააგენტო; აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტი; გაერთიანებული სამეფოს ენერჯეტიკისა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი; შვედეთის ბირთვული უსაფრთხოების სააგენტო		დაცვის სისტემების გაუმჯობესებას, სადაც ინახება ან/და გამოიყენება მაღალაქტიური რადიაციული წყაროები (10 Ci და მეტი აქტივობის Co60, Cs137, Sr90, Ir192, Am241, Ra226). ეს ობიექტებია: რადიოაქტიური ნარჩენების ცენტრალიზებული საცავის (ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ანდრონიკაშვილის სახელობის ფიზიკის ინსტიტუტთან არსებული); ონკოლოგიური ცენტრები (თბილისი) SSDL - მეორადი სტანდარტების დოზიმეტრიული ლაბორატორია გაერთიანებული სამეფოს ენერჯეტიკისა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის (DECC)/GTRI დააფინანსებით და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ბირთვული უსაფრთხოების ფონდის (NSF) მეშვეობით გაუმჯობესდა საქართველოში სააკადის რადიოაქტიური ნარჩენების სამარხის ფიზიკური დაცვის ინფრასტრუქტურა. რაც შეეხება სამუშაოს, სააგენტომ განახორციელა შეფასებითი მისია ობიექტზე 2011 წლის იანვარში საქართველოსა და გაერთიანებული სამეფოს წარმომადგენლებთან ერთად. 2012 წლის ივლისში დაიდო ხელშეკრულება ადგილობრივ სამშენებლო კომპანიასთან და სამუშაო დაიწყო 2013 წლის შუა პერიოდში. ფიზიკური დაცვის ინფრასტრუქტურის განახლება დასრულდა 2014 წლის ბოლოს. შესაძლოა არსებობდეს რადიოაქტიური წყაროების განთავსების ადგილები (მაგალითად ინდუსტრიული რადიოგრაფები), სადაც შესაძლოა არსებობდეს ფიზიკური დაცვის გაუმჯობესების საჭიროება, რაც უნდა შეაფასოს მარეგულირებელმა ორგანომ.
2.E.2	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ტექნიკური ექსპერტული მისიის ან სხვა დონორის მიერ მხარდაჭერილი მისიის განხორციელება, შესაბამისი	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო;	მიმდინარე	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსებისა დაცვის სამინისტროსა და აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტს შორის გაფორმებულია ხელშეკრულება საქართველოს მაღალაქტიური რადიაციული წყაროების უსაფრთხოების გაუმჯობესების თაობაზე.

135

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ობიექტების ფიზიკური დაცვის სისტემების შეფასების მიზნით	ობიექტები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტი; გაერთიანებული სამეფოს ენერჯეტიკისა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი; აშშ-ს ბირთვული მარეგულირებელი კომისია			
2.E.3	გამოყენებიდან ამოღებული, მარეგულირებელ კონტროლის გარეთ დარჩენილი ან კრიმინალური მიმოქცევიდან ამოღებული რადიოაქტიური ნივთიერებების შენახვის მიზნით შესაბამისი ფიზიკური დაცვის სისტემებით აღჭურვილი საცავების გამოყოფა/ შექმნა	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტი	დასრულებული	2015	• რადიოაქტიური ნარჩენების ცენტრალიზებული საცავი აშენდა 2007 წელს აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტის დახმარებით სსიპ - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ელექტროაგროფიკის ინსტიტუტის ანდრონიკაშვილის სახელობის ფიზიკის ინსტიტუტის ტერიტორიაზე. • უსაფრთხოებისა და დაცულობის ზომები გაუმჯობესდა აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტის (NNSA/GTRI) დახმარებით 2015 წელს.
2.E.4	ობიექტებზე პერიოდული ტექნიკური შეფასებისა და გრძელვადიანი მხარდაჭერის ღონისძიებების განხორციელება ფიზიკური დაცვის ინფრასტრუქტურის მდგრადი ფუნქციონირების მიზნით	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ობიექტები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული	მიმდინარე		• აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტის (NNSA/GTRI) მიერ ობიექტებისათვის ფიზიკური დაცვის კომპონენტების უზრუნველყოფა ასევე მოიცავს გრძელვადიან სტრატეგიას (3-წლიანი ეტაპებით) ამ სისტემების მხარდაჭერის მიზნით. • საქართველომ უნდა ჩამოაყალიბოს ფიზიკური დაცვის ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და მხარდაჭერის გრძელვადიანი სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა. • ფიზიკური დაცვის სისტემის გამართული მუშაობა მოწმდება გეგმური და არაგეგმური ინსპექტირების დროს.

151

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

		უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; აშშ-ს ენერგეტიკის დეპარტამენტი გაერთიანებული სამეფოს ენერგეტიკისა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი			
2.E.5	უკონტროლო (უპატრონო) წყაროების მოძიება	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური, ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო; აშშ; გაერთიანებული სამეფო.	მიმდინარე	განგრძობითი	• საქართველომ ჩაატარა მრავალრიცხოვანი სამიუბო ოპერაციები. გარკვეული რაოდენობის რადიოაქტიური წყარო იქნა მოძიებული და უსაფრთხოდ განთავსებული. • ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო დაეხმარა ქვეყანას უკონტროლო (უპატრონო) წყაროების მოძიებასა და განთავსებაში (ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ეროვნული ტექნიკური თანამშრომლობის პროექტი GEO/9/004). • აშშ-ს ენერგეტიკის დეპარტამენტმა ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტს გადასცა აღჭურვილობა და ჩაუტარა შესაბამისი ტრენინგი უპატრონო წყაროების ძებნის მიზნით. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ინფორმაციით ეს რესურსი საკმარისია ძირითადი სამიუბო ღონისძიებების ჩასატარებლად, მაგრამ არასაკმარისია უფრო რთული კვლევისათვის.
2.E.6	გამოყენებიდან ამოღებული და უკონტროლო (უპატრონო) წყაროების შესაბამის საცავებში გადატანისა და უსაფრთხო განთავსების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება. საჭიროების შემთხვევაში ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ან/და სხვა დონორი ორგანიზაციების დახმარების	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ობიექტები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული	მიმდინარე		• აშშ-ს ენერგეტიკის დეპარტამენტმა და აშშ ბირთვულმა მარეგულირებელმა კომისიამ დააფინანსა გამოყენებიდან ამოღებული რადიაციული წყაროების ამოღება და გატანა დაუცველი ობიექტებიდან. • აშშ ენერგეტიკის დეპარტამენტის NNSA/GTRI მიერ მხარდაჭერილი სამუშაოების არეალი მოიცავს გამოყენებიდან ამოღებული მაღალაქტიური რადიაციული წყაროების შემცველი დანადგარების დემონტაჟს (სამეცნიერო-კვლევითი დამასხივებლები, ტელეთერაპიის

12

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	მოძიება ამ ღონისძიებების განსახორციელებლად	უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; აშშ; გაერთიანებული სამეფო			დანადგარები), ამ წყაროების კონსოლიდაციას და გადატანას რადიოაქტიური წყაროების ცენტრალიზებულ საცავში ○ მცენარეთა დაცვის ინსტიტუტი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტი (დამასხვივებლები დაშლილია და წყაროები გადატანილია); ○ ტელეთერაპიული დანადგარები (თბილისის ყოფილი მეცხრე საავადმყოფოსა და რკინიგზის საავადმყოფოში (დემონტაჟი განხორციელებულია); ○ უპატრონო რადიოაქტიური წყაროების მოძიება და კონსოლიდაცია (დასავლეთ საქართველო, ანასელი) • არ არსებობს სახელმწიფო პროგრამა ან ღონისძიების განხორციელებისთვის. • ლიცენზიის მფლობელი ვალდებულია, უზრუნველყოს გამოყენებიდან ამოღებული წყაროს უსაფრთხოება, მისი გადატანა რადიოაქტიური ნარჩენების ცენტრალიზებული საცავში, ან მწარმოებლისთვის მისი უკან დაბრუნება. • სახელმწიფო (საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო და სხვა შესაბამისი სახელმწიფო უწყებები) ვალდებული არიან, უზრუნველყონ უპატრონო (უკონტროლო) რადიოაქტიური წყაროს უსაფრთხო გადატანა და რადიოაქტიური ნარჩენების ცენტრალიზებული საცავში განთავსება. • საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო ფლობს შესაბამის აღჭურვილობას რადიოაქტიური წყაროსთან უსაფრთხო მოპყრობისათვის. ამასთან, წყაროების ამოღების ოპერაცია ტარდება ერთობლივად, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ - საგანგებო სიტუაციების მართვის სააგენტოსთან, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტის უშუალო ზედამხედველობით.
2.E.7	გამოყენებიდან ამოღებული წყაროების მწარმოებლისთვის (მომწოდებლისთვის) დაბრუნების ღონისძიებების უზრუნველყოფა.	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის	მიმდინარე		• „ტექნიკური რეგლამენტის – „მაიონეტული გამოსხივების წყაროებთან მოპყრობისადმი რადიაციული უსაფრთხოების ნორმებისა და ძირითადი მოთხოვნების“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 27 აგვისტოს

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	საჭიროების შემთხვევაში ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ან სხვა დონორების მხარდაჭერის მიღება ამ დონისძიების განხორციელებისთვის	სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი			N450 დადგენილების შესაბამისად, ლიცენზიის მფლობელი პასუხისმგებელია ლიცენზიის ფარგლებში მისი საქმიანობით წარმოქმნილ რადიოაქტიურ ნარჩენებთან უსაფრთხო მოპყრობაზე, იმ მომენტამდე, სანამ რადიოაქტიურ ნარჩენებს გადასცემს განთავსებისთვის. რესურსამოწურული წყაროების შენახვა ობიექტზე დასაშვებია არა უმეტეს ორი წლის განმავლობაში, რომლის შემდეგ ის უნდა გადაეცეს რადიოაქტიური ნარჩენების სამარხს/ საცავს ან დაუბრუნდეს მწარმოებელს. ამ დადგენილების ძალაში შესვლამდე იმპორტირებული იმ წყაროების უსაფრთხო ამოღება და განთავსება, რომლებიც ამოღებული იქნა გამოყენებიდან, წარმოადგენს სახელმწიფოს (საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი) ვალდებულებას.
2.E.8	რადიოაქტიური წყაროებისა და სხვა რადიოაქტიური მასალების ფიზიკური დაცვის შესახებ ტრენინგების ჩატარება, ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ან სხვა დონორების მხარდაჭერით	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები	მიმდინარე	განგრძობითი	• აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტი (NNSA/GTRI) უზრუნველყოფს შესაბამისი პერსონალისთვის ტრენინგების ჩატარებას. • საქართველოს მიღებული აქვს შეთავაზება, გახდეს ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს რადიოაქტიური წყაროების დაცულობის სამუშაო ჯგუფის (WGRSS) წევრი.

2. F ამოცანა – რადიოაქტიური მასალის ტრანსპორტირების შესაბამისი და ეფექტიანი ფიზიკური დაცვის ღონისძიებების უზრუნველყოფა და მხარდაჭერა

	ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
2.F.1	ოპერატორები ახორციელებენ შეფასებას შესაბამისი შესრულების ინდიკატორების (performance indicators) საფუძველზე. შეფასება უნდა გადამოწმდეს კომპეტენტური ორგანოების მიერ	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; ოპერატორები	მიმდინარე		„ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონი არეგულირებს ლიცენზიის გაცემის პროცედურებს ბირთვული მასალის, რადიოაქტიური წყაროების და რადიოაქტიური ნარჩენების ტრანსპორტირებაზე. „ტექნიკური რეგლამენტის - „ავტოსატრანსპორტო საშუალებებით ტვირთის გადაზიდვის წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის N32 დადგენილება და „საჰაერო ტრანსპორტით სახიფათო ტვირთის გადაზიდვის წესის“ დამტკიცების შესახებ“ სსიპ სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2013 წლის 27 დეკემბრის N263 ბრძანება განსაზღვრავს მოთხოვნებს საშიში ნივთიერებების, მათ შორის რადიოაქტიური ნივთიერებების ტრანსპორტირებისადმი. მიღებულ უნდა იქნას „ტექნიკური რეგლამენტის - ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ტრანსპორტირების წესის“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის დადგენილება, რომლითაც განისაზღვრება რადიოაქტიური მასალის უსაფრთხო ტრანსპორტირების მოთხოვნები.
2.F.2	ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ტრანსპორტირების დაცულობის ღონისძიებების შესაბამისობაში მოყვანა ამ ნივთიერებების ფიზიკური დაცვის კლასიფიკაციასთან	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების	ინიცირებული უნდა იქნას	2016	ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების ფიზიკური დაცვის კლასები უნდა განისაზღვროს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით - საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის ბრძანებით „ბირთვული და რადიაციული ობიექტების, რადიოაქტიური წყაროების და ნარჩენების, მაიონებელი გამოსხივების სხვა წყაროების

156

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

		სამსახური; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; ოპერატორები			ფიზიკური უსაფრთხოების (დაცულობის) შესახებ“;
2.F.3	ტრენინგის ჩატარება ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების უსაფრთხო ტრანსპორტირების სფეროში ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ან სხვა დონორების მხარდაჭერით	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები	ინიცირებულია	2015 წლიდან	აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტის NNSA/GTRI-ს დაგეგმილი აქვს სემინარებისა და ტრენინგების რეგულარული ჩატარება ტრანსპორტირების უსაფრთხოების სფეროში 2015 წლის შემოდგომიდან.

მოქმედების სფერო 3: აღმოჩენა

3.A ამოცანა – ეროვნული სტრატეგიის შემუშავება ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების გამოვლენის, შეჩერებისა და არაღებვალური მიმოქცევის წინააღმდეგ ბრძოლისთვის შესაბამისი და ეფექტური სისტემების განვითარებისა და მხარდაჭერისთვის

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
3.A.1 ეროვნული სტრატეგიის შემუშავება ბირთვული საფრთხის შემცველი აქტის ან სხვა დანაშაულებრივი აქტის გამოვლენის მიზნით (ბირთვული დეტექციის სტრატეგია), რაც შესაძლოა დაკავშირებული იყოს მარეგულირებელი კონტროლიდან გამოსულ ბირთვულ და რადიოაქტიურ ნივთიერებებთან	სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ინიცირებული უნდა იქნას	2018	საქართველო წარმოადგენს ბირთვული ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ინიციატივის (GICNT) სამუშაო ჯგუფის წევრს, რომელიც მუშაობს „ბირთვული დეტექციის არქიტექტურის“ სახელმძღვანელოს შექმნაზე; საქართველოში არ არის ოფიციალურად შემუშავებული და დამტკიცებული ბირთვული დეტექციის სტრატეგია; ბირთვული დეტექციის სტრატეგია შემუშავების კოორდინაცია განხორციელდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, შესაბამისი კომპეტენტური უწყებების მიერ; ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების (CBRN) საფრთხეების შემცირების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა დამტკიცებულია.
3.A.2 მოთხოვნისა და საჭიროების შესაბამისად შემფასებელი მისიის ჩატარება დეტექციის წარმოდგენილი სტრატეგიის შემუშავება/მიმოხილვის მიზნით	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი;	მოთხოვნილი უნდა იქნას	2016-2017	საქართველო მოითხოვს საკონსულტაციო მისიას, რომ მოხდეს დახმარების აღმოჩენა ბირთვული გამოვლენის სტრატეგიის შემუშავებაში, რონელიც გაითვალისწინებს გამოვლენის არსებულ შესაძლებლობებს. დაგეგმილია ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ინტეგრირებული მარეგულირებელი შემოწმების სამსახურის (IRSS) მისიის მოთხოვნა, რომელიც მოიცავს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის ყველა საკითხს.

17

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

3.A.3	ბირთვული დეტექციის ეროვნული სტრატეგიის მიღება	დონორები შესაბამისი სამინისტროები და უწყებები	2018	

3.B ამოცანა - ბირთვული გამოვლენის ეროვნული სტრატეგიის პრიორიტეტების შესაბამისად რადიოაქტიური ნივთიერებების მონიტორინგისა და დეტექციის შესაბამისი ეფექტური საშუალებების დანერგვა და მხარდაჭერა

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები	
3.B.1	მონიტორინგისა და რადიაციის დეტექციის მოწყობილობების შეძენა, დაინსტალირება და კალიბრირება იმ პრიორიტეტების მიხედვით, რომელიც განსაზღვრულია ბირთვული დეტექციის ეროვნული სტრატეგიით. შეზღუდული რესურსების შემთხვევაში დახმარების მოთხოვნა ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ან სხვა დონორებისგან.	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტი (SLD) აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტი	მიმდინარე		გაეროს უშიშროების საბჭოს N1540 რეზოლუციის კომიტეტის ანგარიშის მიხედვით, საქართველოს ყველა საზღვაო, სარკინიგზო და საჰაერო სასაზღვრო გამტარი პუნქტი სრულადაა აღჭურვილი რადიაციის დეტექტორებით. 2003 წელს ჩატარებული შეფასების მისიის (INSServ) საფუძველზე ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტომ საქართველოს 2004-2007 წლებში აღმოუჩინა შემდეგი სახის ტექნიკური დახმარება: ფოთის საზღვაო პორტისათვის და მობილური დამხმარე საექსპერტო ჯგუფისათვის განხორციელდა შემდეგი აღჭურვილობის შემოტანა და გადაცემა: რადიაციის პორტალური მონიტორის სამი კომპლექტი ავტომობილების შემოწმებისთვის რადიაციის პორტალური მონიტორის ერთი კომპლექტი ფეხით მოსიარულეთა შემოწმებისთვის 9 ერთეული რადიონუკლიდების იდენტიფიცირების ხელსაწყო (ხელის სპექტრომეტრი) 25 ერთეული რადიაციის პერსონალური დეტექტორი საბოლოო მომხმარებელი: საქართველოს ფინანსთა

157

		(EXBS და NSOI) აშშ თავდაცვის დეპარტამენტი (DTRA)			სამინისტროს შემოსავლების სამსახური • აშშ-ს ენერჯეტიკისა და თავდაცვის დეპარტამენტების მიერ მხარდაჭერილი პროექტის ფარგლებში, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ მიიღო ტექნიკური აღჭურვილობა (რადიაციის პერსონალური დეტექტორი (ე.წ. პეიჯერი), პორტატული რადიომეტრები, რადიონუკლიდების იდენტიფიკატორი და მინივენი რადიაციული მონიტორებით) და პოლიციის თანამშრომლებს ჩაუტარდათ სპეციალური ტრენინგები, აშშ-მ ასევე მიაწოდა პორტატული რადიაციული დეტექტორები, ინფრარწითელი თერმული კამერები, პერსონალური ღვედები, ტრენინგები და სხვა დახმარება მოცემული პროექტისთვის. • ენერჯეტიკის დეპარტამენტის SLD პროგრამა უზრუნველყოფს საქართველოს სასაზღვრო ინფრასტრუქტურისთვის სრულმასშტაბიან დახმარებას რადიაციული პორტალური მონიტორინგის სისტემების მიწოდების, ინსტალაციის, გამოცდისა და გრძელვადიანი მხარდაჭერის გზით. • აშშ-მ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა სანაპირო დაცვის განვითარებისთვის, აშშ-ს დახმარებით აშენდა და აღიჭურვა სანაპირო დაცვის ბაზები და სადგურები. საქართველომ მიიღო ხომალდები, კომპუტერული, საკომინიკაციო და სხვა ტიპის აღჭურვილობა. • ვიდეოკონტროლის კამერები (CCTV) დამონტაჟებულია სასაზღვრო-გამტარ პუნქტებში, რომელიც მიერთებულია ცენტრალურ მონაცემთა ბაზასთან და იძლევა 24/7 კონტროლის შესაძლებლობას. პიროვნების იდენტიფიცირებისა და რეგისტრაციისთვის სისტემა დაყენებულია ყველა სასაზღვრო-გამტარ პუნქტზე. • საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლები სასაზღვრო-გამტარ პუნქტებზე ასევე აღჭურვილნი არიან პერსონალური რადიაციის დეტექტორებითა და რადიოაქტიური იზოტოპების დეტექტორებით. • სპეციალური მეორადი სტანდარტების ლაბორატორია შექმნილია, რომ უზრუნველყოს რადიაციის გამზომი ხელსაწყოების დამოწმება/დაკალიბრება. <i>რადიაციის დეტექციის ტექნიკურ შესაძლებლობის განვითარებისთვის ღონისძიებები გრძელდება.</i>
3.B.2	სახელმწიფო, მათ შორის მწვანე საზღვრებზე ძებნის და აღმოჩენის	საქართველოს შინაგან საქმეთა	მიმდინარე		• საპატრულო პოლიცია საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე აღჭურვილია რადიოაქტიულ ნივთიერებების დეტექციის

159

	შესაძლებლობის შექმნა.	სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო			მობილური სისტემით. ასევე შეიქმნა ეროვნული კომუნიკაციების სისტემა ლოკალური და მობილური სისტემების საერთო ქსელში გასაერთიანებლად. • საჭიროა დამატებითი დახმარების მიღება დონორებისგან, რათა მოხდეს მწვანე საზღვრის აღჭურვა პორტატული სადგურებით, დამატებითი აღჭურვილობით და ტრენინგებით უზრუნველყოფა. • NSOI-სა და საქართველოს შორის არსებული პროექტი რადიაციის დადგენის მობილური პატრულირების შემოღების შესახებ მიზნად ისახავს საქართველოში არაკანონიერად შემოტანილი რადიოაქტიური ნივთიერებების გამოვლენის შესაძლებლობების გაუმჯობესებას და მოიცავს: ○ შინაგან საქმეთა სამინისტროს პერსონალის რადიაციის დეტექტორით აღჭურვილი მინივენით და ხელის დეტექტორებით (პერსონალური რადიაციული დეტექტორი, რადიო-იზოტოპური იდენტიფიკატორი და პორტატული რადიომეტრი) უზრუნველყოფას; ○ შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებისათვის ტრენინგების ჩატარებას ბირთვული კონტრაბანდის ტენდენციებზე, შესაბამისი აღჭურვილობის გამოყენებასა და მის მომსახურებაზე, რადიოაქტიური ნივთიერებების აღმოჩენის შემთხვევაში შესაბამისი რეაგირების პროცედურებზე. ○ კოორდინაციას აშშ-ს დახმარების მომწოდებლებთან, რათა უზრუნველყოფილ იქნას მოცემული აღჭურვილობის თავსებადობა საზღვარზე გამოყენებულ აღჭურვილობასთან. • საქართველოსა და აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტს (EXBS და NSOI შორის მიმდინარე პროექტი საქართველოს სანაპირო დაცვის მხარდაჭერის, რომლის მიზანია საქართველოს საზღვაო ტერიტორიების მონიტორინგის გაუმჯობესება სანაპირო ზოლში პატრულირების გაზრდის გზით.
3.B.3	მომსახურება და აღჭურვილობის მოვლა მდგრადი, სანდო და ზუსტი ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; ფინანსთა	მიმდინარე		• აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტი გამოყოფს ფინანსურ დახმარებას, რათა მოხდეს მეორე ხაზის თავდაცვის პროგრამის (SLD) ფარგლებში დაინსტალირებული ფიქსირებული პორტალური რადიაციული მონიტორების ტექნიკური მომსახურება. • შინაგან საქმეთა სამინისტროს ტექნიკური სპეციალისტები უზრუნველყოფენ შესაბამის ტექნიკურ მომსახურებას; • მეორე ხაზის თავდაცვის პროგრამა (SLD) უზრუნველყოფს

200

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

		სამინისტრო; აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტი.			შეკეთებას. პროგრამის ფარგლებში საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლები დატრენინგდნენ ტექნიკური მომსახურების საკითხებში. მეორე ხაზის თავდაცვის პროგრამამ (SLD) ასევე უზრუნველყო აღჭურვილობის მარაგი ნაწილების მოწოდება და აგრძელებს აღჭურვილობის შეკეთება/შეცვლას საჭიროებისამებრ.
3.B.4	მოთხოვნისა და საჭიროების მიხედვით ტექნიკური სადამკვირვებლო მისიის განხორციელება მარეგულირებელი კონტროლის გარეთ არსებული ბირთვული ან სხვა რადიოაქტიური ნივთიერებების ინსტრუმენტული დეტექციის მიზნით ბირთვული უსაფრთხოების სისტემების შესაქმნელად.	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; აშშ ენერჯეტიკის დეპარტამენტი (SLD) აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტი (EXBS და NSOI) აშშ თავდაცვის დეპარტამენტი (DTRA) NATO-ს ევროპის არმიის სარდლობა	დასრულებული		საქართველოს აქვს კარგად ჩამოყალიბებული დეტექციის არქიტექტურა (იხ 3.B.1 და 3.B.2).
3.B.5	ტრენინგების ჩატარება ადჭურვილობის დეტექციის სწორი	შესაბამისი სამინისტროები;	მიმდინარე	განგრძობითი	მიმდინარეობს რამოდენიმე წარმატებული პროგრამა რადიაციის უსაფრთხოების სფეროში, როგორცაა თავდაცვითი საფრთხის

201

	გამოყენებისათვის წინა ხაზის ოფიცრების და აღჭურვილობის ძირითადი ოპერატორებისთვის	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები			შემცირების სააგენტოს მიერ განხორციელებული (აშშ თავდაცვის დეპარტამენტი), ასევე ექსპორტის კონტროლის და საზღვრების უსაფრთხოების პროგრამა (აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტი). პროგრამების ფარგლებში, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებს უტარდებათ რეგულარული ტრენინგი პროფესიული უპარების განვითარებისთვის, რათა შეძლონ აღმოჩენის, შეფასებისა და სპეციალური ღონისძიებების განხორციელება აკრძალული და ორმაგი დანიშნულების პროდუქციის/ ნივთიერებების კონტროლის მიმართულებით. • ამ სფეროში სასწავლო პროგრამების გაუმჯობესება და კოორდინაცია შესაძლოა შესაბამისი კადრების განვითარების სახელმწიფო პროგრამასთან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ადაპტირების და თავსებადობის უზრუნველყოფის გზით. • 2006 წელს მეორე ხაზის თავდაცვის პროგრამის (SLD) ფარგლებში აღიჭურვა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ლილოს სასწავლო ცენტრი. კერძოდ, ჰერსონალის დატრენინგების მიზნით დამონტაჟდა ფეხით მოსიარულეთა და საავტომობილო ტრანსპორტის რადიაციის პორტალური მონიტორებით აღჭურვილი მოდელური სასაზღვრო-გამტარი პუნქტი. • მეორე ხაზის თავდაცვის პროგრამამ (SLD) უზრუნველყო სასაზღვრო პოლიციის/პატრულის 100 თანამშრომლისა და სსიპ - შემოსავლების სამსახურის 40-ზე მეტი თანამშრომლის დატრენინგება რეაგირების, ასევე პორტალური რადიაციის დეტექტორის ოპერირებისა და ტექნიკური მომსახურების მიმართულებებით. • სასაზღვრო პოლიციისა და შემოსავლების სამსახურის თანამშრომლები, რომლებიც აღჭურვილნი არიან რადიაციის დეტექტორებით და სპექტრომეტრებით, იმისათვის, რომ მოახდინონ საექვო ტვირთების მეორადი შემოწმება, დატრენინგებული არიან ქართველი სპეციალისტების მიერ; სასწავლო მასალები შეესაბამება ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს მოთხოვნებს აღნიშნულ სფეროში. • გაეროს უშიშროების საბჭოს N1540 რეზოლუციის კომიტეტის ანგარიშის მიხედვით, სსიპ - შემოსავლების სამსახურის თანამშრომლები დატრენინგდნენ შესაბამის პროცედურებში. • ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ბირთვული უსაფრთხოების ოფისის მხარდაჭერით ჩატარდა ეროვნული სასწავლო კურსი წინა ხაზის ოფიცრებისთვის 2007 წლის 15-19

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

					ოქტომბერს ქ. ფოთში (საქართველო) რადიაციის დეტექციის აღჭურვილობის მოქმედების პრინციპებისა და გამოყენების მიმართულებით.

მოქმედების სფერო 4: რეაგირება

4.A ამოცანა – ეროვნული რეაგირების სისტემის შექმნა იმ დანაშაულებრივი და არასანქცირებული ქმედებების წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით, რაც იწვევს ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების მარეგულირებელი კონტროლიდან გამოსვლას და ბირთვული დაცულობის რეჟიმის დარღვევას

ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
4.A.1 ეროვნული გეგმის შემუშავება იმ ინციდენტებზე რეაგირების მიზნით, რომელიც დაკავშირებულია ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალურ მიმოქცევასთან და რომელიც ასევე მოიცავს ამდაგვარი ნივთიერებების ამოღების პროცედურებს კომპეტენტური უწყებების მიერ	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.	მიმდინარე		„საქართველოს სასაზღვრო განტარ პუნქტებში, აეროპორტებში, ნავსადგურებსა და საზღვაო სივრცეში ბირთვულ და რადიოაქტიურ ნივთიერებათა აღმოჩენისას განგაშზე ერთობლივი მოქმედების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 24 დეკემბრის N397 დადგენილება განსაზღვრავს საქართველოს სასაზღვრო განტარ პუნქტებში, აეროპორტებში, ნავსადგურებსა და საზღვაო სივრცეში ბირთვულ და რადიოაქტიურ ნივთიერებათა აღმოჩენისას და გადაადგილებისას კომპეტენტურ ორგანოთა მიერ ერთობლივი მოქმედებების განხორციელების წესს. „ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალურ მიმოქცევაზე რეაგირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2014 წლის 8 დეკემბრის N150 ბრძანება ადგენს საქართველოს ტერიტორიაზე საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს სტრუქტურული ერთეულების მიერ, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების მიზნით, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის აღკვეთის შემთხვევის შემდგომი რეაგირების განხორციელების წესს. შესაბამისი ინსტრუქციები და სახელმძღვანელოები არის შესამუშავებელი და დასამტკიცებელი. „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით, „ტექნიკური რეგლამენტის – ბირთვული და რადიაციული ავარიებისათვის მზადყოფნის და მათზე რეაგირების გეგმის“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს

509

ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
					მთავრობის დადგენილება მიღებულ უნდა იქნას 2016 წლის პირველ იანვრამდე.
4.A.2	შემფასებელი მისიის განხორციელება მოთხოვნისა და საჭიროების შემთხვევაში, რეაგირების გეგმების პროექტების მომზადებაში დახმარების გაწევის მიზნით	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; აშშ; EU.	განგრძობა თი		
4.A.3	რეაგირების გეგმის შესაბამისად საექვო ბირთვული და რადიოაქტიული ნივთიერებების დაკავების პროცედურების შემუშავება	შესაბამისი სამინისტროები (იხ. 4.A.1)	დასრულებული		განსაზღვრულია მოქმედი კანონმდებლობით და გამოიყენება სახელმწიფო საზღვარზე
4.A.4	რეაგირების გეგმების ეფექტური და დროული მოქმედების უზრუნველყოფის მიზნით შესაბამისი კომპეტენტური უწყებების მიერ ამ გეგმების პერიოდული ტესტირება ვარჯიშების, ტრენინგებისა და შეფასების გზით	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი	მიმდინარე		• 2009 წლის მაისში აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის ბირთვული კონტრაბანდის პრევენციის პროგრამის (PNSP) ფარგლებში თბილისში ჩატარდა საშტაბო სწავლება; • რეაგირების ძალები და საშუალებები ტესტირებული იქნა რეალური სიტუაციების იმიტირებით (2004, 2009); • 2012 წელს NATO-ს ეგიდით ჩატარდა სავლელ სწავლება “Georgia-2012”, რადიაციული ავარიის კომპონენტით.

25

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
		განვითრების სამინისტრო, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ოპერატორები; აშშ.			
4.A.5	საჭიროების შემთხვევაში და შესაბამისი მოთხოვნის საფუძველზე შეფასებითი/ექსპერტული მისიის განხორციელება ვარჯიშებში მონაწილეობისა და რჩევების მიღების გზით	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	მოთხოვნილი უნდა იქნას	2017	დაგეგმილია ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ინტეგრირებული მარეგულირებელი შემოწმების საცნაურის (IRSS) მისიის მოთხოვნა, რომელიც მოიცავს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოებისა და დაცულობის ყველა საკითხს. საქართველო მონაწილეობს ტრანსსასაზღვრო ღონისძიებებში მეზობელ სახელმწიფოებთან ერთად; მაგალითად საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს კოორდინაციით 2012 წელს ჩატარდა ერთობლივი სწავლება საქართველოს და სომხეთის შესაბამის სახელმწიფო უწყებების მონაწილეობით, საქართველოსა და სომხეთის ტერიტორიებზე (მხარდაჭერა განხორციელდა SLD, EXBS, DTRA და EC JRC მიერ). იგეგმება ამგვარი სწავლებების პერიოდული ჩატარება. SLD და FBI ერთობლივი მხარდაჭერით 2009 წლის სექტემბერში თბილისში ჩატარდა ტრენინგი და სავლე ვარჯიში „მობილური დადგენა ბირთვული და სხვა რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის აღკვეთის მობილური დეტექცია“

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

დონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
4.A.6 ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის აღკვეთის მიმართულებით შესაბამისი ტრენინგების ჩატარება	შესაბამისი სამინისტროები (იხ. 4.A.1)	მიმდინარე	განგრძობითი	

4.B ამოცანა – ეროვნული შესაძლებლობების შექმნა და მხარდაჭერა წინა ხაზზე ტექნიკური დახმარების მიწოდებით, დეტექციის საშუალებების გაუმჯობესებით, საექვო ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერების კატეგორიზაციისა და დახასიათებისთვის რესურსების მიწოდებით

დონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
4.B.1 დეტექციისა და სხვა სახის ტექნიკური აღჭურვილობის მოძიება იმ ორგანიზაციების აღჭურვის მიზნით, რომლის ფუნქციაა საექვო რადიოაქტიური ნივთიერებების პირველადი შეფასება	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; საქართველოს	მიმდინარე		ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტომ ეროვნული ტექნიკური თანამშრომლობის პროექტის („ეროვნული ინფრასტრუქტურის განვითარება ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არასანქცირებულ გამოყენებაზე რეაგირების მიზნით“) საქართველოს 2009 წელს მიაწოდა ტექნიკური საშუალებები საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტის სპეციალისტების აღჭურვის მიზნით: 5 ერთეული პერსონალური რადიაციის დოზიმეტრი; 3 ერთეული რადიონუკიდების იდენტიფიკაციის ხელსაწყო 1 ერთეული HPGE (მაღალი სისუფთავის გერმანიუმი) დეტექტორი 1 სპექტრული რადიაციის პორტატული სკანერი საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ უნდა წარმოადგინოს იმ აღჭურვილობის ჩამონათვალი, რომელსაც ის გამოიყენებს, ასევე დამატებითი აღჭურვილობის შესახებ მოთხოვნა, რაც საჭიროა ტვირთების შემოწმებისთვის.

2019

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
		გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო			საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს კრიმინალისტიკის სამსახურს ევროკომისიის მიერ 2014 წელს გადაეცა აღჭურვილობა ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების მობილური კრიმინალური კვლევის (Nuclear Forensics) მიზნით.
4.B.2	მდგრადი ეროვნული ტექნიკური შესაძლებლობის შექმნა წინა ხაზზე (სახელმწიფო და საბაჟო საზღვარი) ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების გამოვლენის ხელშეწყობის მიზნით	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	დასრულებული		ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი ატარებს აღმოჩენილი/დაკავებული ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების წინასწარ შეფასებას. აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტის (EXBS და NSOI) მიერ მხარდაჭერილია პროექტი „სამართლდამცავი და სასაზღვრო უსაფრთხოების პერსონალს შორის კომუნიკაციებისა და კოორდინაციის გაუმჯობესება“, რომლის ფარგლებში საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს, სასაზღვრო პოლიციას და შემოსავლების სამსახურს და სხვა უწყებებს გადაეცა პორტატული რადიოკავშირის საშუალებები დაცული და მოქნილი კომუნიკაციის მიზნით.
4.B.3	ბირთვული ლონისძიებების ბირთვული ტექნიკის კრიმინალური ამოღებული ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების შესაბამისი ლაბორატორიული საშუალებით შეფასების მიზნით	შესაბამისი სამინისტროები ევროკავშირი; აშშ.	მიმდინარე		საქართველო აუმჯობესებს ბირთვულ ექსპერტიზის შესაძლებლობებს ბირთვული მასალების არალეგალური მიმოქცევის წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო ტექნიკურ სამუშაო ჯგუფში მონაწილეობით (ITWG). პროექტის მხარდაჭერები არიან ევროკავშირისა და აშშ-ს მთავრობა. პროექტის ამოცანებია: ბირთვული ექსპერტიზის შესაძლებლობების განვითარება საქართველოს სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების მიერ; თანამშრომლობის გაუმჯობესება საქართველოს ტექნიკურ ექსპერტებსა და სამართალდამცავ ორგანოებს შორის; საქართველოს სამეცნიერო სფეროსა და ბირთვულ

20

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
					ექსპერტიზის წარმომადგენლებსა და საერთაშორისო სამეცნიერო წრეებს შორის კონტაქტების დამყარება და თანამშრომლობის გაღრმავება, ბირთვული ექსპერტიზის როგორც თეორიული, ისე ანალიტიკური ტიპის საქმიანობაში მონაწილეობის გაზრდით. ქართველ სამართლდამცავ ორგანოებსა და მათ უცხოელ კოლეგებს შორის კონტაქტების და თანამშრომლობის გაუმჯობესება; საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან შესატყვისობის უზრუნველყოფისთვის ჩარჩოს შექმნა ბირთვული ექსპერტიზის სფეროში, ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ბირთვული ექსპერტიზის ხელისშეწყობის სახელმძღვანელოს მიხედვით (2006); ადგილობრივი (ეროვნული) ბირთვული ექსპერტიზის შესაძლებლობების გაძლიერება მასალების კატეგორიზაციისა და დახასიათების მიმართულებით (categorization and characterization).
4.B.4	რადიაციის დეტექციის თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებაში ტრენინგების ჩატარება ეროვნული ტექნიკური რეაგირების შესაძლებლობის განვითარების მიზნით	შესაბამისი სამინისტროები ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები	მიმდინარე	განგრძობითი	სსიპ - შემოსავლების სამსახურის წარმომადგენლებისთვის ჩატარდება დამატებითი ტრენინგები.

4.C ამოცანა – ბირთვული უსაფრთხოების ღონისძიებებისთვის საერთაშორისო ინფორმაციის გაზიარებასა და თანამშრომლობაში მონაწილეობა

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
4.C.1 რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე ინფორმაციის გავრცელებასა და მრავალმხრივ ინიციატივებში მონაწილეობა ბირთვული უსაფრთხოების სფეროში ინფორმაციის კოორდინაციისა და გაცვლისთვის. აღნიშნული მოიცავს ტექნიკურ თანამშრომლობას და დახმარებას, თანამშრომლობას სამართალდარღვევის გამოვლენის, ამოღებული მასალის დაბრუნების, ბირთვული ექსპერტიზის განხორციელების სფეროებში	საქართველოს მთავრობა	მიმდინარე	განგრძობითი	გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს N1373 რეზოლუციის კომიტეტის ანგარიშში (2001) აღნიშნულია, რომ საქართველოსა და პარტნიორი ქვეყნების სპეციალური სამსახურები რეგულარულად უზიარებენ ერთმანეთს ინფორმაციას ტერორისტული აქტების პრევენციის მიზნით. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს N1540 რეზოლუციის კომიტეტის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საქართველომ გააფორმა საერთაშორისო ხელშეკრულება სომხეთთან, ავსტრიასთან, აჭერბაიჯანთან, ბელორუსიასთან, ბულგარეთთან, ეგვიპტესთან, ესტონეთთან, საფრანგეთთან, უნგრეთთან, იტალიასთან, ყაზახეთთან, ლატვიასთან, მალტასთან, მოლდოვასთან, პოლონეთთან, რუმინეთთან, თურქეთთან, უკრაინასთან, გაერთიანებულ სამეფოსთან და უზბეკეთთან დანაშაულთან ბრძოლისა და პოლიციური სტრუქტურების თანამშრომლობის შესახებ, რაც ასევე გულისხმობს ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში თანამშრომლობასაც. ევროკომისიის ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების კომპეტენციათა ცენტრები: (CBRN COE): 2012 წელს, ევროკომისიის ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების კომპეტენციათა ცენტრების ინიციატივის საპაუზოდ საქართველოს მთავრობამ ოფიციალურად დაადასტურა მისი მზაობა მონაწილეობა მიიღოს ამ ინიციატივის განხორციელებაში და მხარი დაუჭირა ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული საფრთხეების რეგიონული სამდივნოს დაფუძნებას ქ. თბილისში, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში (საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემია). გაფორმდა ხელშეკრულება საქართველოსა და აშშ-ს შორის ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებებით უკანონო ვაჭრობის აღსაკვეთის მიზნით თანამშრომლობის შესახებ. საქართველოს მონაწილეობა ტრანს-სასაზღვრო ღონისძიებებში შეფასდა ქვეყნის ანგარიშში, როგორც საქართველოს მიერ მასობრივი განადგურების იარაღის უკანონო ტრანსსასაზღვრო

70

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
					მოძრაობის აღმოჩენისა და აღმოფხვრისათვის შიდა, ორმხრივი და საერთაშორისო შეტყობინებისა და რეაგირების პროცედურების განხორციელების წარმატებული გამოვლინება. ხელი მოეწერა შეთანხმებას აშშ-ს ენერგეტიკის დეპარტამენტსა და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შორის „საქართველოს რადიოაქტიური წყაროების უსაფრთხოების გაძლიერების სფეროში თანამშრომლობის თაობაზე“ (2011 წლის 7 სექტემბერი).
4.C.2	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ბირთვული უსაფრთხოების ოფისსთან დაკავშირება და არალეგალური მიმოქცევის მონაცემთა ბაზისთვის (ITDB) ეროვნული საკონტაქტო პირის წარდგენა	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი.	დასრულებული		საკონტაქტო პირი წარდგენილია
4.C.3	საჭიროების შემთხვევაში ბირთვული უსაფრთხოების რეჟიმის დარღვევის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება იმ ქვეყნებისთვის, რომლებზეც ეს დარღვევა მოახდენს, ან შესაძლოა რომ მოახდინოს ზემოქმედება, საერთაშორისო ვალდებულებების, ეროვნული კანონმდებლობისა და ატომური ენერჯის	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	მიმდინარე		შეტყობინებები ხორციელდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობისა და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს არალეგალური მიმოქცევის მონაცემთა ბაზის (ITDB) ინსტრუქციების შესაბამისად. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი ფუნქციონირებს, როგორც უნიკალური საკონტაქტო ორგანიზაცია ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს არალეგალური მიმოქცევის მონაცემთა ბაზის (ITDB). ხორციელდება ინციდენტების შესახებ არალეგალური მიმოქცევის

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	საერთაშორისო სააგენტოს ITDB - თან ოფიციალური კომუნიკაციის პროცედურების შესაბამისად			მონაცემთა ბაზის (ITDB რუტინული შეტყობინება.

212

მოქმედების სფერო 5: მდგრადობა

5.A ამოცანა – ეროვნული ბირთვული უსაფრთხოების უზრუნველყოფისათვის ადამიანური რესურსების განვითარების პროგრამის შემუშავება

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
5.A.1 ტრენინგების/განათლების საჭიროებების ანალიზის (TENA) ჩატარება, რომელიც მოიცავს ქვეყანაში ბირთვული უსაფრთხოების საკითხებში ჩართულ ყველა მხარეს პასუხისმგებელი პირის დანიშვნა ყველა ორგანიზაციაში რეგულარული შეხვედრების მოწყობა, რომ მოხდეს ტრენინგების საჭიროების ყოვლისმომცველი ანალიზი ქვეყანაში; საჭიროების მიხედვით, ტრენინგების/განათლების საჭიროებების ანალიზის განსახორციელებლად ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს დახმარების მოთხოვნა	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი	ინიცირებული უნდა იქნას	2018	რადიაციული თავდაცვის და რადიაციული წყაროების ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების შეფასების (RaSSIA) მისის დასკვნის (2005) მიხედვით არ არსებობს ოფიციალური ტრენინგების ან უწყვეტი პროფესიული განვითარების პროგრამები საქართველოს სჭირდება განსაზღვროს საკუთარი სტრატეგიული ინტერესები ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში ადამიანური რესურსების განვითარების პროგრამის მიმართულებით და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსთან აღნიშნულ საკითხებზე თანამშრომლობის მიზნით. ბირთვული დაცულობის საკითხებში ჩართული ყველა დაინტერესებული პირისათვის ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს დახმარება მოთხოვნილი იქნება ადამიანური რესურსების საჭიროებების შეფასებაში დახმარების კუთხით. ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დეპარტამენტი ჩართულია ბირთვული უსაფრთხოების ტრენინგებსა და დახმარების ცენტრების (ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო) სამუშაო ჯგუფების საერთაშორისო ქსელის საქმიანობაში
5.A.2 ბირთვული უსაფრთხოების ადამიანური რესურსების განვითარების პროგრამის შემუშავება, რომელიც მოერგება ქვეყნის საჭიროებებს ტრენინგების/განათლების საჭიროებების ანალიზის (TENA)	შესაბამისი სამინისტროები	ინიცირებული უნდა იქნას	2018	პროგრამა უნდა იყოს გაწერილი მინიმუმ ორწლიანი ვადით, უნდა მოიცავდეს შესაბამისი თემატიკის ტრენინგ-კურსებს.

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

5.A.3	შედეგების საფუძველზე ეროვნული ბირთვული უსაფრთხოების დახმარების ცენტრის (NSSC) შექმნის საკითხის განხილვა	შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები	მიმდინარე		• ღონისძიებები, მიმართული იმისკენ, რომ მოხდეს ცენტრის შექმნა.
5.A.4	საჭირო რესურსების მოძიება (ინფრასტრუქტურა და ადამიანური რესურსები), რისი გამოყენებაც უკვე შესაძლებელია, ან შესაძლოა მათი დაქირავება/განვითარება	შესაბამისი სამინისტროები	მიმდინარე	განგრძობითი	
5.A.5	კვალიფიციურ ინსტრუქტორთა ტრენინგი და განვითარება	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტი აშშ-ს ენერჯეტიკის დეპარტამენტი	მიმდინარე	განგრძობითი	

5. B ამოცანა– ბირთვული უსაფრთხოების კულტურის შექმნა და მხარდაჭერა

ღონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

5.B.1	ბირთვული უსაფრთხოების კულტურის შექმნისათვის, მისი განვითარებისა და შენარჩუნებისათვის შესაბამისი პრიორიტეტის მინიჭება, რათა მოხდეს მისი ეფექტიანი განხორციელება ყველა იმ ორგანიზაციაში, რომელიც ჩართულია ბირთვული უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში	შესაბამისი სამინისტროები	ინიცირებული უნდა იქნას	2018	საჭიროა სატრენინგო პროგრამის განსაზღვრა ბირთვული უსაფრთხოების კულტურის ჩამოყალიბების მიმართულებით
5.B.2	ტრენინგების ჩატარება ბირთვული უსაფრთხოების კულტურის საკითხებში, რომელიც დაფინანსებულია ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს და სხვა დონორების მიერ	შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები	მოთხოვნილი უნდა იქნას	2019	• საქართველო მომავალში მიწვეული იქნება სამუშაო შეხვედრებზე ამ სფეროს განვითარების მიზნით; • საჭირო იქნება დამატებითი ტრენინგები ბირთვულ უსაფრთხოების კულტურის სფეროში.

5. C ამოცანა - ბირთვული უსაფრთხოების შესახებ სენსიტიური ინფორმაციის დაცვა

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
5.C.1	ეროვნული მოთხოვნების შემუშავება ეროვნული უსაფრთხოების	საქართველოს გარემოსა და	დასრულებული		• ყველა ინფორმაცია დაცულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში, საქართველოს

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	საინფორმაციო და შესაბამის ტექნოლოგიურ სისტემების მიმართ	ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო			შინაგან საქმეთა სამინისტროში, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში; შეუქმავებელია შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები.
5.C.2	ეროვნული უსაფრთხოების საინფორმაციო და შესაბამისი ტექნოლოგიური სისტემების განსაზღვრა, მათ მიმართ შესაბამისი დაცვის ღონისძიებების გატარების მიზნით	შესაბამისი სამინისტროები	დასრულებული		
5.C.3	ობიექტის დონეზე დაცულობის პოლიტიკისა და ადგილობრივი უსაფრთხოების გეგმის უზრუნველყოფა, რომელიც მოიცავს ინფორმაციის უსაფრთხოებასა და საინფორმაციო სისტემების უსაფრთხოებას	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; საქართველოს	დასრულებული		ოპერატორებს მოეთხოვებათ სენსიტიური (კლასიფიცირებული) ინფორმაციის დაცვა; კლასიფიცირებული ინფორმაციის დაცვა ხორციელდება შესაბამისი კანონმდებლობით.

9/2

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ღონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
		შინაგან საქმეთა სამინისტრო; თავდაცვის სამინისტრო; სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; ობიექტები.			
5.C.4	ტრენინგების ჩატარება ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებებთან დაკავშირებული ინფორმაციის დაცულობაში	შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები	მიმდინარე		

5.D ამოცანა – თანამშრომელთა/პერსონალის სანდოობის პროგრამების შემუშავება შიდა საფრხთეებისაგან დაცვისა და პრევენციის მიზნით

ღონისძიება		პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
5.D.1	მოთხოვნების დადგენა სახელმწიფო უწყებების თანამშრომელთა პიროვნების სანდოობის განსაზღვრისათვის პერსონალური მონაცემების დაცვისა და შრომის	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს	დასრულებული		იმ თანამშრომელთა დაშვების პროცედურების შემუშავება, რომელთაც ექნებათ წვდომა სენსიტიურ ინფორმაციასთან/ობიექტებთან/მასალებთან.

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	კანონმდებლობის, სხვა რეგულაციებისა და პოლიტიკის გათვალისწინებით	შინაგან საქმეთა სამინისტრო.			
5.D.2	მოთხოვნების დადგენა ობიექტის თანამშრომელთა პიროვნების სანდოობის განსაზღვრისათვის პერსონალური მონაცემების დაცვისა და შრომის კანონმდებლობის, სხვა რეგულაციებისა და პოლიტიკის გათვალისწინებით	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.	დასრულებული		
5.D.3	ობიექტებზე და აქტივობების განხორციელებისას ადგილზე პრევენციული ღონისძიებების უზრუნველყოფა შესაძლო შიდა საფრთხეების თავიდან აცილებისა და აღმოფხვრის მიზნით, აგრეთვე საფრთხეების მინიმუმამდე დაყვანისა და განზრახ ზიანის მიყენების პრევენციისათვის.	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; ობიექტები	მიმდინარე		• ოპერატორი ვადებულია უზრუნველყოს ობიექტი უსაფრთხოებისა და დაცულობის ღონისძიებებით და პერიოდულად განახორციელოს ამ სისტემების გადახედვა/ განახლება; • უსაფრთხოების და დაცულობის ზომები კონტროლდება ინჰექტირების განხორციელებისას.
5.D.4	ტრენინგის ჩატარება შიდა საფრთხის თემაზე ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსა და სხვა დონორების მხარდაჭერით	შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის			

Handwritten mark

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
	დეპარტამენტი; დონორები			

5. E ამოცანა - შეთავაზებული ინტეგრირებული ბირთვული უსაფრთხოების მხარდაჭერის გეგმის ღონისძიებების განხორციელების მონიტორინგი

ლონისძიება	პასუხისმგებელი პირი	სტატუსი/ წყარო	დაგეგმილი დასრულება	შენიშვნები
5.E.1 ბირთვული უსაფრთხოების ღონისძიებების განხორციელების (იმპლემენტაციის) პროგრესის მიმოხილვა. ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმის განახლება.	შესაბამისი სამინისტროები; სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭო; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი		2020	

5. F ამოცანა – მულტიდისციპლინარული საკონსულტაციო მისიების ჩატარება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას დამოუკიდებელი შეფასება და დასრულებული და მდგრადი ბირთვული უსაფრთხოების ღონისძიებების დადასტურება

ლონისძიება	პასუხისმგებელი	სტატუსი/	დაგეგმილი	შენიშვნები

15

საქართველო – ინტეგრირებული ბირთვული დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

	პირი	წყარო	დასრულება	
5.F.1	მოთხოვნის შესაბამისად და საჭიროებისამებრ განხორციელდეს, ბირთვული უსაფრთხოების საერთაშორისო საკონსულტაციო მისია (INSServ) ბირთვულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული შესაბამისი კანონმდებლობის, რეგულაციებისა და ეროვნული ინფრასტრუქტურის შესამოწმებლად.	შესაბამისი სამინისტროები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი		მისიის მოთხოვნა მოხდება საჭიროების შემთხვევაში
5.F.2	ბირთვული უსაფრთხოების საერთაშორისო საკონსულტაციო მისიის (INSServ) რეკომენდაციების გათვალისწინება ბირთვული უსაფრთხოების სისტემების საჭიროებისამებრ განახლების პროცესში.	შესაბამისი სამინისტროები; ობიექტები; ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო/ბირთვული უსაფრთხოებისა და ბირთვული დაცულობის დეპარტამენტი; დონორები		

ზოგადი ინფორმაცია ბირთვული იარაღის და/ან რადიოაქტიური ნივთიერებების შესახებ საქართველოში

1. თბილისთან, სოფ. მუხათავერდში განთავსებულია თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ინსტიტუტის IRT-M კვლევის რეაქტორი. მიმდინარეობს რეაქტორის დეკომისია. როგორც ახალი, ისე გამოყენებული საწვავი გადატანილია გაერთიანებულ სამეფოში, შოტლანდიაში, 1998 წლის აპრილში, აშშ-ს, გაერთიანებულ სამეფოსა და საქართველოს ერთობლივი პროექტის მეშვეობით.
2. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ინსტიტუტის ქვეკრიტიკული ანაწყობი "Breeder-1", რომელიც შეიცავს მაღალგამდიდრებულ ურანს, უნდა დაბრუნდეს რუსეთის ფედერაციაში IAEA-US-RF (ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტო - ამერიკის შეერთებული შტატები - რუსეთის ფედერაცია) სამმხრივი RRRFR (Russian Research Reactor Fuel Return) პროგრამის ფარგლებში.

საქართველო – ინტეგრირებული ბიოთექნოლოგიური დაცულობის მხარდაჭერის გეგმა 2015-2019

3. თბილისის მაღალი ენერჯიების ფიზიკის ინსტიტუტი და ი. ვეკუას სახელობის სოხუმის ფიზიკისა და ტექნოლოგიების ინსტიტუტი არ ფლობს ბირთვულ (ხლეჩად) მასალებს.

მ